

**Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника**

МАТЕРІАЛИ

**звітної наукової конференції
викладачів, докторантів, аспірантів
університету за 2022 рік
Прикарпатського національного університету
імені Василя Стефаника**

3–7 квітня 2023 року

**м. Івано-Франківськ
2023**

*Рекомендовано до видання вченою радою
Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника,
протокол № 4 від «25» квітня 2023 р.*

Редакційна рада: Цепенда І.Є. – голова, ректор Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника», доктор політичних наук, професор; Якубів В.М. – перший проректор, доктор економічних наук, професор; Благун І.С. – доктор економічних наук, професор; Микитин Ю.І. – кандидат юридичних наук, доцент; Великочий В.С. – доктор історичних наук, професор; Федорак В.В. – кандидат історичних наук, доцент; Гасюк І.М. – доктор фізико-математичних наук, професор; Голод Р.Б. – доктор філологічних наук, професор; Заграй Л.Д. – доктор психологічних наук, професор; Кондур О.С. – доктор педагогічних наук, професор; Кугутяк М.В. – доктор історичних наук, професор; Нагорняк М.М. – доктор політичних наук, професор; Пилипів В.М. – доктор фізико-математичних наук, професор; Плекан Ю.В. – кандидат історичних наук, доцент; Случик В.М. – кандидат біологічних наук, доцент; Яців Я.М. – кандидат педагогічних наук, доцент; Яцків Н.Я. – кандидат філологічних наук, професор.

Адреса редакційної ради:

76018, Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Тел. (0342) 59–60–51

МЗ4 **Матеріали** звітної наукової вебконференції викладачів, докторантів, аспірантів університету за 2022 рік Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 3–7 квітня 2023 р., м. Івано-Франківськ. Електронне видання. Івано-Франківськ : Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2023. 345 с.

Видання містить результати наукових досліджень із проблем математики, фізики, хімії, біології, екології, лісівництва, агрохімії, економіки, історії, філософії, політології, релігієзнавства, культурології, соціології, психології, філології, педагогіки, мистецтвознавства, туризму, фізичного виховання і спорту.

Дослідження виконані в наукових лабораторіях та на кафедрах університету.

УДК 378.4(477.86)ПНУ(082)

відмовою від спадщини з боку органів опіки та піклування; 3) право на обов'язкову частку у спадщині.

Список використаних джерел

1. Кухарев О. Є. Теоретичні та практичні проблеми диспозитивності в спадковому праві : монографія. Київ : Алерта, 2019. 498 с.
2. Сімейний кодекс України від 10.01.2002 р. № 2947-III. (дата оновлення: 19.02.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#Text>.
3. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV. (дата оновлення: 15.04.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.
4. Цивільний кодекс України : науково-практичний коментар. Т. 1 : Загальні положення. Особи / за ред. І. В. Спасибо-Фатєєвої. Харків : ЕКСУС, 2020. 928 с.

ОБНОВЛЕННЯ ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ ЗА ЗАКОНОПРОЕКТОМ № 6134

Гришко Уляна Петрівна,
кандидатка юридичних наук,
доцентка кафедри цивільного права

Права споживачів є одними із основних прав людини, які гарантовані статтею 42 Конституції України, відповідно до якої держава захищає права споживачів, здійснює контроль за якістю і безпечністю продукції та всіх видів послуг і робіт, сприяє діяльності громадських організацій споживачів. Україна одна із перших країн пострадянського простору, якою було прийнято Закон України «Про захист прав споживачів». Проте механізм захисту прав споживачів, який існує на сьогодні втрачає свою актуальність та не відповідає тенденціям європейського законодавства.

З метою наближення національного законодавства про захист прав споживачів до законодавства Європейського Союзу та гармонізації системи захисту прав споживачів в Україні з принципами, підходами та практиками ЄС та на виконання пункту 124 Плану пріоритетних дій Уряду, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів від 24.03.2021 № 276-р Верховна Рада України в першому читанні проголосувала за урядовий законопроект №6134 «Про захист прав споживачів». Цей документ передбачає адаптацію українського законодавства до законодавства Європейського Союзу, а запропонована законодавцем система прав споживачів має відповідати правам споживачів ЄС.

Серед позитивних нововведень, які пропонуються у законопроекті №6134 це значна частина норм присвячена електронній торгівлі. Так, у статті 1 проекту Закону передбачено визначення термінів електронного торговельного майданчика (маркетплейса), електронного сервісу порівняння продукції (прайс-агрегатора). Крім того, у статті 17 проекту зазначаються права споживача під час придбання продукції шляхом електронної торгівлі. Споживач має право ознайомитися з інформацією про продукцію на веб-сайті інтернет-магазину су-

б'єкта господарювання, який пропонує таку продукцію для продажу, або на веб-сайтах електронного торговельного майданчику чи електронного сервісу порівняння продукції перед прийняттям рішення про придбання продукції та укладення відповідного договору [1].

Проектом №6134 встановлюються чіткі зобов'язання як до продавців, так і до маркетплейсів та прайс-агрегаторів – у контексті розміщення на сайті переліку необхідної та достеменної інформації про суб'єкта господарювання (контактний номер телефону, юридична і фактична адреса, інші ідентифікаційні дані). Одночасно на суб'єкта господарювання, який надає послуги електронного торговельного майданчику для розміщення відомостей про продукцію інших суб'єктів господарювання, або надає послуги електронного сервісу порівняння продукції покладається проектом відповідальність за наявність інформації, яка стосується даних про таких суб'єктів господарювання та даних про запропоновану ними до продажу продукцію.

Зокрема, у разі порушення цих норм, Держпродспоживслужба, окрім накладання штрафу, може заблокувати сайт, чи частину програмного забезпечення суб'єкта електронної комерції, чи маркетплейса, звернувшись до провайдера, – до моменту усунення продавцем суттєвих недоліків (пункт 5 частини другої статті 31 проекту Закону). Таке положення повністю відповідає з відповідними правилами та safeguards (захисними інструментами), що діють в Європейському Союзі [2] та вимогам Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності». У цьому ж положенні передбачено право компетентного органу звернення до провайдера інтернет-послуг з метою відновлення доступу до веб-сайту.

Наступним позитивним нововведенням є, те що на відміну від чинного Закону України «Про захист прав споживачів» у проекті Закону вперше передбачено апровадження механізму досудового альтернативного врегулювання споживчих спорів. Це пов'язано із адаптацією положень законодавства відповідно до Директиви «Про альтернативне вирішення споживчих спорів» 2013/11/ЄС від 21 травня 2013 року. Зокрема, у статті 39 проекту Закону «Про захист прав споживачів» визначено, що захист прав споживачів може здійснюватися органами позасудового розв'язання спорів між споживачем та суб'єктом господарювання поря-док створення, статус та умови функціонування яких визначаються окремим за-конодавством.

Органи позасудового розв'язання спорів розглядають справи, які стосуються: 1) продукції, придбаної на суму не більш ніж 50 тис. гривень; 2) порушень порядку гарантійного бо заміни продукції; 3) порушень умов доставки товарів, придбаних за договорами, укладеними поза офісними та торговельними приміщеннями. Рішення, винесені органами позасудового розв'язання спорів відповідно до їх компетенції, є обов'язковими для виконання суб'єктами господарювання [3]. Діяльність таких органів певною мірою вплине на розвантаження судової системи та вирішення таких спорів в коротші терміни.

Загалом, положення проекту Закону «Про захист прав споживачів» спрямовані на досягнення сумісності між системами захисту прав споживачів України та ЄС; підвищення рівня захисту прав споживачів у сфері електронної торгівлі; зменшення навантаження на бізнес шляхом усунення застарілих норм

із законодавчого акту; забезпечення державної підтримки громадських об'єднань споживачів та підвищення їх ролі в системі захисту прав споживачів; розуміння нечесної комерційної діяльності та створення умов для ефективного досудового (альтернативного) врегулювання споживчих спорів.

Список використаних джерел

1. Проект Закону про захист прав споживачів № 6134 від 05.10.2021. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=72932.
2. Тітамір О. Наздогнати Європу: що принесе бізнесу оновлений закон «Про захист прав споживачів». Чи полегшить він життя клієнтів та чи ліквідує системні огріхи чинного законодавства. URL: <https://mind.ua/openmind/20232267-nazdognati-evropu-shcho-prinese-biznesu-onovlenij-zakon-pro-zahist-prav-spozhivachiv>.
3. Менів Л. Д. Перспективи розвитку законодавства про захист прав споживачів. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 6. С. 126–129.

ДОСТУП ДО ЕКОЛОГІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ТА СТАЛИЙ РОЗВИТОК

Данилюк Леся Романівна,
доцентка кафедри трудового,
екологічного та аграрного права

Концепція сталого розвитку базується на соціальній, економічній і екологічній складових. Відповідно принцип сталого розвитку зводиться до ідеї розвитку суспільства, який задовольняє потреби сучасності, не ставлячи під загрозу здатність наступних поколінь задовольняти свої власні потреби. Тобто до розвитку суспільства з оптимальним балансом між економічними та екологічними інтересами теперішнього й майбутніх поколінь.

Якщо проаналізувати історичні витоки, процес формування в науковому вжитку та передумови закріплення в законодавстві понять «сталий розвиток» і «екологічна інформація», то побачимо, що вони розвиваються одночасно.

Першочергову появу поняття «екологічна інформація» в наукових дослідженнях правників і екологів можна пов'язати з загостренням екологічної кризи та як раз із формуванням парадигми сталого розвитку в природокористуванні [1, с. 54].

І справді однією з сучасних тенденцій розвитку інституту природокористування є впровадження новітнього міжнародного принципу сталого розвитку, елементом якого є стале природокористування як користування природними ресурсами з урахуванням соціальних, економічних та екологічних чинників у їх розподілі та використанні [2, с. 12–13].

У вересні 2015 року в рамках 70-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН у Нью-Йорку відбувся Саміт ООН зі сталого розвитку. Підсумковим документом Саміту «Перетворення нашого світу: порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року» встановлено 17 Цілей сталого розвитку та 169 завдань [3].